

ТЕНДЕНЦІЇ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ У СВІТІ

Ключові слова: освіта, освітні реформи, тенденції, сучасні освітні системи, світовий досвід.

Постановка проблеми. Сучасній людині необхідно отримати досить широкі загальні культурні знання з можливістю глибокого опанування обмеженого числа дисциплін. Загальний культурний рівень є перепусткою до неперервної освіти, оскільки він прищеплює смак до неї. Він є її фундаментом протягом всього життя. Тому з урахуванням швидких змін, пов'язаних з науковим прогресом і новими формами економічної й соціальної діяльності необхідно навчитись здобувати знання, удосконалюватися у своїй професії, а в більш широкому сенсі – здобувати компетентність, що дає можливість вирішувати різні життєві ситуації.

Виклад основного матеріалу. Наприкінці 80-х років у більшості країн Центральної й Східної Європи почався процес реформування освітніх систем. Аналіз проведення і спрямованості реформ дозволив фахівцям виділити їх чотири типи: корекційні (коригування й виправлення перегинів у розвитку освітніх систем, децентралізація та лібералізація освітніх структур, деідеологізація змісту освіти, впровадження нових принципів шкільної політики), модернізаторські (спрямовані на наближення освітніх систем до західних стандартів), структурні (мають на увазі реорганізацію освітніх структур), систематичні (націлені на зміну освітньої парадигми й освітньої політики).

Однією з рушійних сил прогресу в будь-якій області людської діяльності і знань є синтезування накопиченого світового досвіду. В умовах реформи системи освіти в нашій країні все більшу важливість набуває вивчення і аналіз тенденцій розвитку освіти за кордоном. Як відомо, в системах освіти в провідних країнах світу в даний час відбуваються процеси демократизації. Суттєвою її ознакою - разом з доступністю, варіативністю і диференціацією, децентралізацією управління – є відкритість, наступність всіх її ступенів.

У наші дні світове співтовариство визначає зміст нової освіти, розробляються і впроваджуються новітні технології навчання, постійно вдосконалюється освітній процес. Цьому сприяють такі важливі фактори: всезростаючий обсяг знань, умінь і навичок, результати досліджень природи дитинства, досвід роботи навчальних закладів різних країн. Крім того, світова освіта має відповідати новому рівню виробництва, науки, культури. А значить, оновлення системи освіти є актуальним, неминучим завданням. Освіченість - одна з вирішальних життєвих цінностей. Тяга до утворення обумовлена не тільки прагненням оволодіти знаннями як гарант вилучення матеріальних благ, але й усвідомленням необхідності розповсюдження культури. При ранжируванні життєвих цінностей більшість населення розвинутих країн світу віддає перевагу освіті. Отже, можна сказати, що аналіз різних систем освіти та виявлення їх переваг та недоліків дають можливість виділити передумови і тенденції формування єдиного освітнього простору [1].

Провідними тенденціями реформування сучасних освітніх систем є:

1. формування особистості, соціально адаптованої до сучасних умов суспільного розвитку, здатної функціонувати у світі складних технологій, співіснувати з іншими людьми та Природою, здатної ідентифікувати себе з національною та загальнолюдською спільнотою як мета реформ;
2. ліквідація функціональної неграмотності та малограмотності як провідний шлях подолання глобальної кризи освітніх систем;
3. відхід від крайніх форм централізації (Франція, Україна) та децентралізації (США, Великобританія) управління освітою;
4. удосконалення системи педагогічної освіти через подальшу інтелектуалізацію, гуманітаризацію навчальних програм, філософізацію теоретико-педагогічної підготовки, збільшення уваги до модульної побудови навчальних курсів, побудову інтегрованих навчальних програм тощо [2].

Закономірно, що проблеми освіти завжди займали найважливіше місце у діяльності будь-якої держави: саме освіта є одним з основоположних засобів відтворення і розвитку культури суспільства і людини, духовного, інтелектуального та професійного потенціалів соціуму. Останнім часом, позначене перехідним періодом для розвитку суспільства, тематика освіти, висунулася в центр громадських ідей і дискусій, в яких беруть участь практично всі верстви і групи населення, представники науки різних країн, всіх гілок і рівнів законодавчої і виконавчої влади. Необхідність осмислення реальних проблем освіти в сучасних умовах стає все більш актуальним і значимим. Це обумовлюється не лише причинами соціально-економічного порядку, а значною мірою зміною парадигм суспільного розвитку. Все це, безумовно, відбивається на стані та перспективах розвитку освіти як найважливішої частини соціальної сфери, феномена культури, одного з рушіїв поступального громадського руху.

Висновки. Отже, існує цілий ряд загальних, спільних для різних країн тенденцій розвитку освіти. Але навіть найбільш глобальні тенденції проявляються у своєрідних національних формах, що інколи не мають аналогів у інших країнах. З цього можна зробити висновок, що зарубіжний педагогічний досвід не можна використовувати механічно. Його треба адаптовувати до специфічних особливостей вітчизняної освіти.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Основні напрями розвитку та тенденції реформування освіти у світі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukped.com/statti/zagalna-pedagogika/2250-osnovni-naprjami-rozvitku-ta-tendentsiyi-reformuvannja-osviti-u-sviti.html>.
2. Загальні тенденції реформування сучасних освітніх систем [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5643326/page:17/>.